

Komunikatas dėl priežiūrinių lūkesčių dėl neveiksnių pozicijų padengimo

Nuo pat ECB Bankų priežiūros tarnybos įsteigimo vienas iš svarbiausių jos prioritetų buvo spręsti neveiksnių paskolų (toliau – NPL)¹ problemą. Laikydamasis savo įsipareigojimo padėti užtikrinti, kad Europos bankų sistema būtų saugi ir patikima, BPM parengė NPL priežiūros metodiką pagal galiojančius teisės aktus, nes ECB uždavinys – vykdamas savo priežiūros funkciją įgyvendinti Sąjungos teisės aktų leidėjo parengtą sistemą, kartu atsižvelgiant į visas EBI priimtas aiškinamąsias gaires. Neperžengdamas šių ribų, ECB viešai skelbia savo lūkesčius dėl to, kaip bankai turėtų spręsti su NPL susijusius klausimus, ir taip padeda siekti BPM tikslo užtikrinti aukštus priežiūros standartus. Šie lūkesčiai yra priežiūrinio dialogo atspirties taškas. Jo metu deramai įvertinami atskirų bankų ypatumai. Prireikus ECB gali imtis papildomų priežiūros veiksmų.

Rengiant NPL priežiūros metodiką iš esmės siekta padėti bankams spręsti jų turimų NPL problemą ir paraginti nutraukti praeityje taikytą praktiką „palaukime ir pamatysime“, taip pat siekta užtikrinti ECB priežiūrinių lūkesčių dėl to, kaip bankai turėtų spręsti NPL problemą, skaidrumą. Metodiką sudaro keletas strateginių dalių, skirtų seniau susikaupusių NPL problemai spręsti ir naujų NPL susidarymui ateityje riboti. Ją sudaro:

- (i) 2017 m. kovo mėn. paskelbtas ECB rekomendacinis dokumentas bankams apie neveiksnius paskolas² (toliau – ECB NPL rekomendacinis dokumentas). Pagal šį rekomendacinį dokumentą, didelį NPL portfelį turintys bankai turi parengti NPL sanaujų mažinimo strategijas.
- (ii) 2018 m. kovo mėn. paskelbtas ECB NPL rekomendacinio dokumento priedas³ (toliau – Priedas). Priede išdėstyti priežiūriniai lūkesčiai dėl prudencinio naujų NPE padengimo atidėjiniais.
- (iii) 2018 m. liepos 11 d. panešime spaudai paskelbti priežiūriniai lūkesčiai dėl NPE sanaujų padengimo atidėjiniais⁴.

¹ Svarbu pažymėti, kad šiame dokumente terminai „neveiksni pozicija“ (NPE, angl. non-performing exposure) ir „neveiksni paskola“ (NPL, angl. non-performing loan) vartojami sinonimiškai ir paprastai yra vartojama santrumpa „NPL“. NPE ir NPL čia vartojamos pagal EBI techniniuose įgyvendinimo standartuose (TJS) dėl neveiksnių pozicijų pateiktą apibrėžtį. EBI TJS kalbama apie visas pozicijas, susidarančias dėl paskolų, avansų ir skolos vertybinių popierių. BPM srityje paprastai vartojamas terminas „neveiksni paskola“ (NPL), o ne „neveiksni pozicija“ (NPE), tačiau tai nereiškia, kad jų apibrėžtys skirtingos; apibrėžtis yra ta pati, kuri pateikta EBI TJS, tiesiog sąvoka „NPL“ dažniau susijusi su paskolų bei avansų portfeliais. Taip yra todėl, kad FINREP ataskaitose NPE paprastai aptinkamos paskolų ir avansų portfeliuose, tad tokių paskolų daliai apibrėžti vartojamas terminas „NPL“. ECB NPL rekomendaciniame dokumente rašoma apie visas NPE pagal EBI apibrėžtį, taip pat apie perimtą turtą ir šiek tiek apie veiksnias pozicijas, kurioms kyla didesnė rizika tapti neveiksniomis, pavyzdžiui, apie pozicijas, įtrauktas į stebimų pozicijų sąrašą, ir veiksnias restruktūrizuotas pozicijas.

² [Rekomendacinis dokumentas bankams apie neveiksnius paskolas \(2017 m. kovo mėn.\)](#)

³ [ECB rekomendacinio dokumento bankams apie neveiksnius paskolas priedas: priežiūriniai lūkesčiai dėl prudencinio neveiksnių pozicijų padengimo atidėjiniais \(2018 m. kovo mėn.\)](#)

Be to, 2017 m. liepos 11 d. paskelbtame veiksmų plane neveiksnių paskolų problemai Europoje spręsti⁵ Taryba paragino įvairias Europos institucijas imtis reikiamų priemonių, kuriomis būtų toliau sprendžiama didelių NPE sandaigų ES problema ir užkertamas kelias jų susidarymui ateityje. Viena iš parengtų priemonių – 2019 m. balandžio 25 d. ES oficialiajame leidinyje paskelbtas Reglamentas (ES) 2019/630, kuriuo dėl neveiksnių pozicijų nuostolių minimalaus padengimo lygio iš dalies keičiamas KRR (Reglamentas (ES) Nr. 575/2013)⁶. Juo nustatyta neveiksnioms pozicijoms, atsirandančioms dėl paskolų, suteiktų nuo 2019 m. balandžio 26 d., pagal 1 ramstį taikoma prudenčinė tvarka⁷. 1 ramsčio taisyklės yra teisiškai privalomos ir taikomos visiems ES įsteigtiems bankams.

ECB deramai įvertino savo paties pagal 2 ramstį taikomos NPE metodikos ir naujųjų 1 ramsčio taisyklių NPE atžvilgiu taikomos prudenčinės tvarkos sąveiką ir padarė išvadą, kad, siekiant užtikrinti didesnę nuoseklumą ir aiškumą apskritai sprendžiant NPE problemą, reikia šiek tiek patikslinti ECB priežiūrinius lūkesčius dėl prudenčinio naujų NPE padengimo atidėjimais. Nenumatoma jokių kitų ECB priežiūros politikos sprendžiant NPL klausimą pakeitimų, ji turėtų būti toliau įgyvendinama.

Apibendrinus atitinkamą politiką ir priemones, šiame dokumente i) paaiškinti kai kurie aspektai, susiję su EBI paskelbtomis gairėmis dėl NPE; ii) smulkiau aptarti ECB priežiūriniai lūkesčiai dėl NPE sandaigų padengimo atidėjimais; iii) paaiškinta ECB lūkesčių dėl NPE padengimo pagal 2 ramstį ir NPE pagal 1 ramstį taikomų prudenčinių taisyklių sąveika ir iv) apibendrinti Priede išdėstytos 2 ramsčio metodikos pakeitimai, susiję su priežiūriniais lūkesčiais dėl prudenčinio naujų NPE padengimo atidėjimais.

1 Sumažinti NPL sandaigas – vienas iš BPM priežiūros prioritetų

Spręsti NPL problemą yra labai svarbu siekiant atkurti pasitikėjimą euro zonos bankų sistema ir ne tik ja, nes NPL kenkia bankų pelningumui, dėl jų bankai netenka vertingų išteklių, todėl mažėja jų galimybės teikti naujas paskolas, o visa tai stabdo darbo vietų kūrimą ir ekonomikos augimą.

Vertindamos kredito riziką, kompetentingos institucijos turėtų įvertinti, ar atidėjinių paskolų nuostoliams padengti lygis ir kredito vertinimo koregavimo sumos atitinka

⁴ ECB pranešimas spaudai „ECB skelbia apie tolesnius žingsnius taikant priežiūros metodiką neveiksnių paskolų sandaigų klausimui spręsti“ (2018 m. liepos mėn.)

⁵ Veiksmų plane suformuotas kompleksinis požiūris, orientuotas į įvairius papildomojo pobūdžio politikos veiksmus keturiuose srityse: i) priežiūros, ii) nemokumo ir skolų išieškojimo sistemų struktūrinių reformų, iii) finansinių sunkumų paveikto turto antrinių rinkų plėtojimo ir iv) bankų sistemos restruktūrizavimo skatinimo.

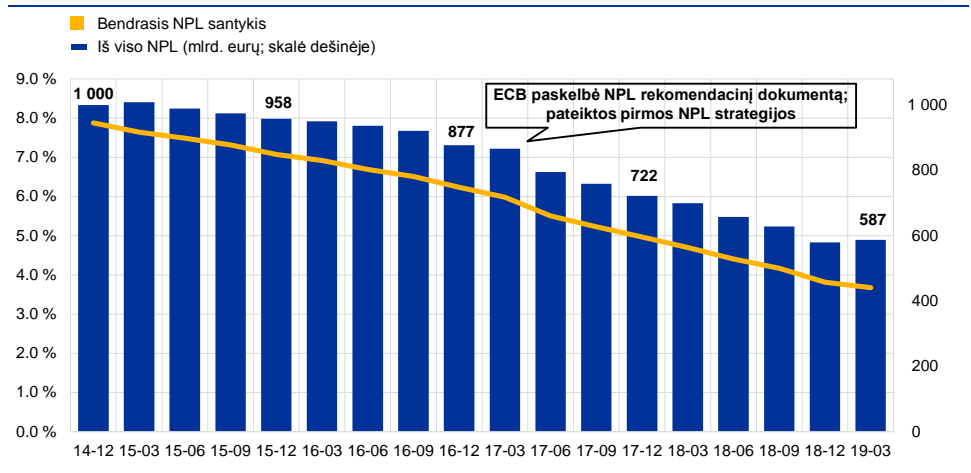
⁶ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/630, kuriuo dėl neveiksnių pozicijų nuostolių minimalaus padengimo lygio iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 575/2013 (OL L 111, 2019 4 25, p. 4)

⁷ Svarbu pabrėžti, kad, pagal 1 ramsčio prudenčinę tvarką, „[j]eiigu įstaiga pakeičia pozicijas, kuri atsirado iki 2019 m. balandžio 26 d., sąlygas, padidindama įstaigos poziciją įsipareigojančio asmens atžvilgiu, laikoma, kad pozicija atsirado dieną, nuo kurios pradedamas taikyti pakeitimas“ (KRR 469a straipsnis).

pozicijų kokybę⁸. Tokį požiūrį patvirtina keletas EBI gairių⁹. Svarbių kredito įstaigų NPE pastaraisiais metais buvo vertinamos per ECB atliekamą svarbių kredito įstaigų priežiūrinio tikrinimo ir vertinimo procesą (SREP), kai kuriais atvejais buvo taikytos priežiūros priemonės, skirtos didelių NPE sancaupų problemai tam tikruose bankuose spręsti.

BPM veiklos pradžioje svarbių įstaigų NPL sudarė apie 1 trln. eurų (NPL santykis – 8 %). 2019 m. kovo pabaigoje NPL lygis jau buvo sumažėjęs iki 587 mlrd. eurų (NPL santykis – 3,7 %). NPL lygis sparčiau mažėjo pastaruosius dvejus metus, o ypač sparčiai – didelį NPL santykį turinčiose šalyse. Tai sutapo su ECB NPL rekomendacinio dokumento paskelbimu 2017 m. kovo mėn.; šiame dokumente išdėstyti ECB Bankų priežiūros tarnybos lūkesčiai dėl tolesnio NPL valdymo. Jame aprašomos įvairios priemonės, kurias bankai turėtų apsvarstyti norėdami sumažinti savo NPL, akcentuojami visi pagrindiniai su NPL susiję aspektai, įskaitant strategiją, valdymą, restruktūrizavimą, pripažinimą, atidėjinių sudarymą ir įkaito vertinimą.

1 paveikslas Svarbių įstaigų NPL raida

Vadovaudamosi šiuo dokumentu, didesnę NPL portfelį turinčios svarbios įstaigos 2017 m. ECB pateikė savo pirmąsias NPL mažinimo strategijas, o vėliau jas du kartus atnaujino. Bankai patys turi įgyvendinti plataus užmojo, tačiau patikimas NPL strategijas ir valdyti savo NPL portfelius pasinaudodami įvairiomis strateginėmis galimybėmis (tokiomis kaip NPL tvarkymas, skolos tvarkymo paslaugų pirkimas, portfelio pardavimas ir pan.).

Nepaisant iki šiol padarytos nemažos pažangos, bendras NPL lygis Europos bankų sektoriuje, vertinant pagal tarptautinius standartus, tebėra aukštas, todėl priežiūros

⁸ Visų pirma žr. 2018 m. liepos 19 d. EBI gairių dėl bendros priežiūrinio tikrinimo ir vertinimo proceso (SREP) ir priežiūrinio testavimo nepalankiausiomis sąlygomis tvarkos ir metodikos (EBA/GL/2014/13) suvestinės redakcijos 197 ir tolesnius punktus.

⁹ Ten pat.

institucijos toliau iniciatyviai bendradarbiauja su bankais, kad padėtų jiems dar labiau sumažinti NPL lygį¹⁰.

ECB mano, jog nepaprastai svarbu NPL lygį toliau mažinti kuo greičiau, kol ekonominės sąlygos yra vis dar palankios. To nepadarius iki kito nuosmukio, kiltų rimtas pavojus.

2 Aspektai, susiję su paskelbtomis EBI gairėmis dėl NPE

NPL priežiūros metodika buvo dar labiau patobulinta 2018 m. pabaigoje, kai EBI paskelbė dvi su NPE susijusias gaires: i) 2018 m. spalio 31 d. Gaires dėl neveiksnių ir pertvarkytų pozicijų valdymo (toliau – EBI NPE gairės)¹¹ ir ii) 2018 m. gruodžio 17 d. Gaires dėl neveiksnių ir pertvarkytų pozicijų atskleidimo (toliau – EBI NPE atskleidimo gairės)¹².

EBI NPE gairėse pateikta patikimo rizikos valdymo praktika, kurią kredito įstaigos turėtų taikyti valdydamos savo neveiksnius ir pertvarkytas pozicijas, taip pat reikalavimai dėl NPE mažinimo strategijų, NPE tvarkymo sistemos valdymo ir veiklos, vidaus kontrolės sistemos ir stebėsenos. Kadangi 2017 m. kovo mėn. paskelbtas ECB NPL rekomendacinis dokumentas turi derėti su EBI NPE gairėmis, ECB pranešė EBI apie savo ketinimą laikytis EBI NPE gairių. Šiuo atžvilgiu yra keletas aspektų, į kuriuos turėtų atsižvelgti svarbios įstaigos.

Pirma, turinio prasme nėra jokių EBI gairių ir ECB lūkesčių dėl NPL prieštaravimų. Nors kai kuriais atvejais ECB lūkesčiai išdėstyti išsamiau, jie atitinka EBI NPE gaires. Todėl svarbios įstaigos turėtų ir toliau įgyvendinti ECB NPL rekomendacinį dokumentą, o JPG toliau stebės, kaip jis įgyvendinamas. Be to, EBI NPE gairėse nepateikiama konkrečių lūkesčių dėl nekilnojamojo turto individualaus vertinimo ribinės vertės, tačiau suteikiama teisė konkretų lūkestį nustatyti atitinkamai kompetentingai institucijai¹³. Šiuo atžvilgiu lūkestis svarbioms įstaigoms dėl ribinės vertės jau nustatytas ECB NPL rekomendaciniame dokumente ir yra lygus 300 000 eurų.

Antra, EBI NPE gairėse nurodyta, kad kredito įstaigos, kurių bendrasis NPL santykis (kaip apibrėžta EBI NPE gairėse) yra 5 % arba didesnis, turėtų parengti NPE strategiją, kuri būtų jų bendros strategijos dalis, ir joje nustatyti atitinkamas valdymo ir veiklos priemones. EBI NPE gairėse taip pat nustatyta priežiūros institucijų teisė

¹⁰ [ECB Bankų priežiūra: BPM 2019 m. priežiūros prioritetai](#)

¹¹ [EBA/GL/2018/06](#)

¹² [EBA/GL/2018/10](#)

¹³ Žr. EBI NPE gairių 189 punktą.

savo nuožiūra¹⁴ reikalauti, kad strategijas ir atitinkamą informaciją apie NPL valdymo ir veiklos aspektus pateiktų ir kiti bankai, atsižvelgiant į jų specifinį rizikos profilį ir (arba) su tuo konkrečiu banku susijusias aplinkybes. Praktiškai tai reiškia, kad JPG turi galimybę, jei tai pagrįsta ir būtina, prašyti, kad bankai pateiktų NPL mažinimo strategiją, taip pat prašyti, kad svarbios įstaigos įgyvendintų NPL mažinimui skirtus veiksmus, kai NPL santykis tam tikrą nustatytą dieną yra mažesnis nei 5 %. Aplinkybės, kuriomis toks prašymas būtų pateiktas, priklausytų nuo konkretaus banko, tačiau jos atitiktų EBI NPE gairėse nurodytus kriterijus: „Jeigu kredito įstaigų bendras NPL santykis neviršija 5 proc., bet pavienio portfelio arba pavienių portfelių su konkrečia NPE koncentracija geografiniame regione, ekonomikos sektoriuje arba susijusių klientų grupėje didelę dalį arba reikšmingą sumą sudaro NPE, kompetentingos institucijos gali reikalauti, kad tų portfelių lygmeniu kredito įstaigos taikytų 4 ir 5 skirsnius.“¹⁵ Be to, JPG gali identifikuoti svarbias įstaigas, kuriose stebimi turto kokybės blogėjimo požymiai. Šiuo klausimu EBI NPE gairėse nurodyti kriterijai ir rodikliai, kuriuos JPG stebės ir peržiūrės, kad nustatytų, ar konkretaus banko atžvilgiu reikia imtis atitinkamų veiksmų. Tarp šių kriterijų ir rodiklių: padidėjęs įplaukos, didelis pertvarkytų pozicijų lygis, didelis perimto turto lygis, maži padengimo rodikliai, pažeisti išankstinio įspėjimo rodikliai, padidėjęs Teksaso rodiklis¹⁶, taip pat NPE tvarkymo veiklos kokybė bei tinkamumas¹⁷. Ar svarbi įstaiga galės nebevykdyti NPE mažinimo strategijos ir nebeįgyvendinti susijusių veiksmų, JPG spręs kasmet. Bus atsižvelgiama į konkrečius veiklos rezultatus įstaigai įgyvendinant savo NPE strategiją, į priežiūrinį įvertinimą ir dialogą dėl strategijos tinkamumo, taip pat į banko rizikos profilį, įskaitant banko NPL santykio¹⁸ įvertinimą. Gali būti, kad svarbios įstaigos NPL santykis (kaip nurodyta EBI NPE gairėse) bus mažesnis nei 5 %, tačiau svarbi įstaiga vis tiek privalės pateikti NPL mažinimo strategiją ir įgyvendinti susijusius veiksmus. Kiekvienais metais, rengiant SREP sprendimą ir vykdant susijusį priežiūrinį dialogą, svarbioms įstaigoms bus pranešta apie visus konkrečiai joms skirtus reikalavimus ir rekomendacijas.

Dėl taikymo lygio – EBI savo gairėse paaiškino, kad ribinė vertė bus taikoma konsoliduotu, iš dalies konsoliduotu arba individualiu lygmeniu, ir kad EBI NPE gairių 4 ir 5 skirsnius reikės taikyti, kai NPL santykis kuriuo nors iš šių lygmenų bus lygus 5 % arba daugiau¹⁹. Pavyzdžiui, jei kredito įstaigos NPL santykis konsoliduotu lygmeniu yra mažesnis nei 5 %, tačiau šios įstaigos patronuojamosios įmonės NPL

¹⁴ „Kompetentingos įstaigos gali identifikuoti kitas kredito įstaigas, kurios turėtų parengti NPE mažinimo strategijas, valdymo ir veiklos priemones, jeigu jose pastebi turto kokybės blogėjimo požymių <...> Be to, EBI aiškina, kad NPL ribinė vertė portfelio lygmeniu gairėse nėra nustatyta, o taikyti bankų portfeliais pagrįstus reikalavimus paliekama kompetentingų institucijų nuožiūrai. Kompetentingos institucijos turėtų vertinti konkretaus portfelio reikšmingumą (pvz., portfelio pobūdį ir dydį pagal visas pozicijas) ir su tuo portfeliu susijusių NPE reikšmingumą, įskaitant jų skaičių, dydį ir koncentraciją. Įvertinusios reikšmingumą kompetentingos institucijos sprendžia, ar atitinkamoms kredito įstaigoms portfelio lygmeniu turi būti taikomos gairių 4 ir 5 skirsnių nuostatos“. Žr. 2018 m. spalio 31 d. EBI dokumento „Galutinė ataskaita. Gairės dėl neveiksnių ir pertvarkytų pozicijų valdymo“ (EBA/GL/2018/06) p. 8, 10 punktą, ir p. 100.

¹⁵ Žr. EBI NPE gairių 12 punktą.

¹⁶ Teksaso rodiklis parodo NPL sumos ir kredito įstaigos nuosavo kapitalo santykį ir yra apskaičiuojamas dalijant NPL (bendrą balansinę sumą) iš nuosavo kapitalo ir bendrojo nuvertėjimo.

¹⁷ Žr. EBI NPE gairių 13 punktą.

¹⁸ NPL santykis apskaičiuotas įtraukiant paskolas bei avansus ir neįtraukiant skolos vertybinių popierių.

¹⁹ Žr. EBI NPE gairių 11 punktą.

santykis²⁰ yra didesnis nei 5 %, pagal gaires tokia patronuojamoji įmonė turėtų taikyti 4 ir 5 skirsnių nuostatas. ECB ketina taikyti tokią pačią taikymo sritį, kuri nurodyta EBI NPE gairėse.

Kilus klausimų ar turint pastebėjimų, susijusių su ECB NPL rekomendacinio dokumento tolesniu taikymu, bankai yra raginami tai aptarti su savo JPG atstovais.

2018 m. gruodžio mėn. paskelbus EBI gaires dėl NPE atskleidimo bankams suteikta daugiau aiškumo dėl konkrečių su NPE atskleidimu susijusių aspektų. ECB visiškai palaiko EBI požiūrį ir ketina laikytis EBI gairių dėl NPE atskleidimo. Todėl nuo EBI gairių taikymo pradžios datos, t. y. nuo 2019 m. gruodžio 31 d., bankai turėtų vadovautis EBI gairėmis dėl neveiksnių ir pertvarkytų pozicijų atskleidimo, o ne ECB NPL rekomendacinio dokumento dabartiniu 7 priedu.

3 NPE padengimui taikoma ECB 2 ramsčio metodika

ECB lūkesčių dėl NPE padengimo pagal 2 ramsčio metodiką rinkinį sudaro:

- 2017 m. kovo mėn. paskelbtas Rekomendacinis dokumentas bankams apie neveiksnius paskolas; ECB tikisi, kad remdamiesi šiuo dokumentu bankai nusistatys vidines NPL padengimo ribas pagal savo rizikos profilį;
- 2018 m. kovo mėn. paskelbtas ECB rekomendacinio dokumento bankams apie neveiksnius paskolas priedas, kuriame paaiškinti ECB priežiūriniai lūkesčiai dėl naujų NPE (t. y. pozicijų, kurios prie NPE kategorijos pagal EBI apibrėžtį priskirtos nuo 2018 m. balandžio 1 d.) prudencinio padengimo atidėjiniais;
- 2018 m. liepos 11 d. pranešime spaudai paskelbti priežiūriniai lūkesčiai dėl NPE sandaigų (t. y. pozicijų, kurios prie NPE kategorijos priskirtos iki 2018 m. kovo 31 d.) padengimo atidėjiniais²¹.

Priežiūrinių lūkesčių taikymas, apibrėžtys ir konkrečių banko aplinkybių (dėl kurių taikyti priežiūrinius lūkesčius dėl prudencinio padengimo atidėjiniais konkrečiam portfeliui ir (arba) pozicijai gali būti netikslinga) vertinimas – visa tai išdėstyta ECB NPL rekomendacinio dokumento bankams priede ir taikoma tiek NPE sandaigoms, tiek naujoms NPE. Tuo pačiu prudenciniu principu vadovaujama tiek naujų NPE, tiek NPE sandaigų atžvilgiu ir tai yra dalis ECB taikomos 2 ramsčio metodikos.

ECB priežiūriniai lūkesčiai pritaikyti konkrečiai įstaigai; be to, siekiant užtikrinti, kad į kiekvienos įstaigos specifinę padėtį būtų nuolat visapusiškai atsižvelgiama, vertinant, kaip bankas dengia kredito riziką, bus analizuojami ir kiti konkretaus banko duomenys. Šiuo metu ECB rengia atskaitomybės sistemą, kuri bus pradėta taikyti 2020 m., atskaitos data pasirinkus 2019 m. pabaigą. Jos rengimas bus visapusiškai koordinuojamas su EBI ir ji bus suderinta su atitinkama 1 ramsčio ataskaitų forma.

²⁰ NPL santykis apskaičiuotas įtraukiant paskolas bei avansus ir neįtraukiant skolos vertybinių popierių.

²¹ ECB pranešimas spaudai „[ECB skelbia apie tolesnius žingsnius taikant priežiūros metodiką neveiksnių paskolų sandaigų klausimui spręsti](#)“

Nuo 2020 m. pabaigos JPG kartu su bankais priežiūrinio dialogo metu aptarinės priežiūrinius lūkesčius dėl NPE padengimo, taip pat konkrečias bankų aplinkybes, dėl kurių būtų leidžiama nukrypti nuo ECB lūkesčių, atsižvelgiant į konkrečią pozicijų ir (arba) portfelio grupę. Šio proceso metu, atsižvelgiant į konkrečias banko aplinkybes, gali būti prašoma pateikti papildomų duomenų, atliekami nuotoliniai veiksmai (pvz., JPG gali atlikti nuodugnų dokumentų patikrinimą), vykdomi patikrinimai vietoje arba taikoma keletas skirtingų priemonių. Į priežiūrinio dialogo rezultatus bus atsižvelgiama būsimoose SREP cikluose, pradedant 2021 m. SREP, įprastinės priežiūros veiklos metu.

Reikėtų pažymėti, kad ECB priežiūriniai lūkesčiai nėra teisiškai privalomi ir jie nėra laikomi sprendimu. Tačiau juos taikydami bankai gali tikėtis, kad ECB jų darbą su NPE pripažins prudenciniu. Jeigu bankas lūkesčių netaiko, o ECB, tinkamai įvertinęs banko nurodytas specifines aplinkybes, mano, kad banko prudenciniai atidėjiniai nepakankamai padengia kredito riziką, gali būti pritaikyta priežiūros priemonė pagal 2 ramsčio sistemą.

4 **Priežiūriniai lūkesčiai dėl NPE sandaupų padengimo atidėjimais**

Šiuo klausimu 2018 m. liepos 11 d. pranešime spaudai ECB paskelbė, kad seniau susikaupusių NPE problema bus sprendžiama aptariant konkrečioms bankams taikomus priežiūrinius lūkesčius dėl atidėjinių NPE dengti sudarymo.

Bendra metodika buvo parengta remiantis keletu pagrindinių principų. Pirmasis pamatinis principas – paprastumas. Jį atspindi šie aspektai: nedidelis pradinių lyginamųjų grupių skaičius, subjektus sugrupavus pagal skirtingus visiško NPE padengimo būdus (t. y. 100 % – užtikrintoms ir neužtikrintoms NPE, kurių išlaikymo trukmė atitinkamai ilgesnė nei 2 ir 7 metai); paprasti subjektų grupavimo parametrai, atsižvelgiant į NPL lygį ir pajėgumus, ir lanksti perėjimo prie visiško padengimo atidėjimais sistema. Visa tai sudarė paprastą ir aiškų atspirties tašką priežiūriniam dialogui; jo metu galima labiau atsižvelgti ir į kitus įstaigos ypatumus. Antrasis pamatinis principas – vienodų sąlygų skatinimas. Tai labai svarbus principas, kuriuo siekiama, kad vidutinės trukmės laikotarpiu NPL sandaups ir naujoms NPL būtų taikoma vienoda tvarka, bet kartu ir visapusiškai atsižvelgiant į konkretaus banko specifiką. Trečiasis pamatinis principas – skirti bankams pakankamai laiko pasirengti, t. y. rekomendacijos skirtos laikotarpiui, prasidedančiam tik 2020 m. pabaigoje, taip siekiant paraginti bankus parengti NPL mažinimo strategijas ir jas įgyvendinti, kartu atsižvelgiant į tai, kad svarbioms įstaigoms, turinčioms daugiau NPL, gali kilti papildomų sunkumų ir prireikti daugiau laiko nei toms, kurios NPL turi mažiau.

Konkrečioms bankams skirtos rekomendacijos dėl atidėjinių NPE sandaups dengti sudarymo parengtos dviem etapais:

Pirmame etape bankai buvo suskirstyti į tris palyginamas grupes²² pagal 2017 m. pabaigos grynąjį NPL santykį²³: t. y. į mažą, vidutinį ir didelį NPL santykį turinčių bankų grupes. Kiekvienai grupei buvo numatyti lūkesčiai dėl palaipsniui iki 100 % didinamo padengimo, atskiriant užtikrintas ir neužtikrintas NPE, tam, kad vidutinės trukmės laikotarpiu būtų pasiektas pakankamas seniau susikaupusių NPL padengimo atidėjimais lygis ir vienodas NPL sanaujų ir naujų NPL padengimas (žr. 1 lentelę).

Antrame etape atskirai įvertintas kiekvieno banko pajėgumas laikytis šių rekomendacijų vertinant laikotarpį iki 2026 m. pabaigos. Vėliau JPG nuodugniai peržiūrėjo kiekvieną atskirą atvejį, daug dėmesio skirdamas tiems atvejams, kai buvo nustatytos potencialios su pajėgumais susijusios problemos. Tai leido nustatyti, ar testuojamas laipsniško didinimo būdas yra tinkamas, ar būtini tam tikri koregavimai arba specialus traktavimas pagal kitus kriterijus nei tie, kuriais remiantis panašių subjektų grupės buvo sudarytos, pavyzdžiui, koregavimai dėl didelių pertvarkymų ar vykdomų sandorių. Atlikus išsamią analizę atitinkamai pakoreguotas pirmame etape atliktas pradinis suskirstymas į bankų grupes. Tai padaryta atsižvelgiant į konkrečias bankų aplinkybes: vieni bankai buvo priskirti prie grupės, kurioje subjektai įrodė esantys pajėgūs savo NPE tinkamai padengti greičiau, o kiti bankai – prie grupių, kuriose subjektai savo NPE gali padengti lėčiau.

1 lentelė

Rekomendacijų dėl NPE padengimo laipsniškas įgyvendinimas

		1 grupė	2 grupė	3 grupė
Užtikrintos paskolos > 7 metai	Rekomendacijų taikymo pradžia	2020 m.	2020 m.	2020 m.
	Pradinis padengimo tikslas (%)	60	50	40
	Metinis padengimo padidinimas (proc. p.)	10	10	10
	Taikymas visa apimtimi (t. y. 100 %)	2024 m.	2025 m.	2026 m.
	Linijinis būdas nesuėjęs 7 metams	netaikomas	netaikomas	netaikomas
Neužtikrintos paskolos > 2 metai	Rekomendacijų taikymo pradžia	2020 m.	2020 m.	2020 m.
	Pradinis padengimo tikslas (%)	70	60	50
	Metinis padengimo padidinimas (proc. p.)	10	10	10
	Taikymas visa apimtimi (t. y. 100 %)	2023 m.	2024 m.	2025 m.
	Linijinis būdas nesuėjęs 2 metams	netaikomas	netaikomas	netaikomas

²² 1 grupės grynasis NPL santykis mažesnis nei 5 %; 2 grupės grynasis NPL santykis – 5–12,5 %; 3 grupės grynasis NPL santykis didesnis nei 12,5 %.

²³ Šie grynųjų NPL santykiai apskaičiuoti įtraukiant tik paskolas bei avansus ir neįtraukiant skolos vertybinių popierių. Grynasis santykis buvo pasirinktas dėl to, kad jis geriau parodo likutines neapmokėtas pozicijas, kurias potencialiai vis dar reikia padengti atidėjimais, ir todėl gaunama geresnė koreliacija su banko pajėgumu susitvarkyti su priežiūros politikos NPL klausimu poveikiu.

5 ECB lūkesčių dėl NPE padengimo pagal 2 ramsčio metodiką ir NPE padengimo prudencinės tvarkos pagal KRR (1 ramstį) sąveika

2019 m. balandžio 25 d. ES oficialiajame leidinyje paskelbtas Reglamentas (ES) 2019/630, kuriuo dėl neveiksnių pozicijų nuostolių minimalaus padengimo lygio iš dalies keičiamas KRR (Reglamentas (ES) Nr. 575/2013). Juo nustatyta neveiksnioms pozicijoms, atsirandančioms dėl paskolų, suteiktų nuo 2019 m. balandžio 26 d., pagal 1 ramstį taikoma privaloma prudencinė tvarka²⁴. Nustatytas reikalavimas atlikti atskaitymą iš nuosavų lėšų, kai NPE nėra pakankamai padengtos atidėjiniais ar kitais koregavimais.

1 ramsčio NPE tvarka visa apimtimi taikoma: i) neužtikrintoms NPE suėjus 3 metams nuo tada, kai joms priskirtas NPE statusas; ii) NPE, užtikrintoms nekilnojamuoju turtu ir būsto paskolomis, užtikrintomis Reglamente (ES) Nr. 575/2013 apibrėžto reikalavimus atitinkančio užtikrinimo teikėjo, suėjus 9 metams nuo tada, kai joms priskirtas NPE statusas; iii) kitoms užtikrintoms NPE suėjus 7 metams nuo tada, kai joms priskirtas NPE statusas. Reglamente taip pat nurodomi būdai, kaip pasiekti neužtikrintų ir užtikrintų NPE visiško padengimo lygį iki sueinant 3, 7 ar 9 metams nuo tada, kai joms priskirtas NPE statusas (Reglamento (ES) 2019/630, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 575/2013²⁵ (KRR), 1 straipsnis).

Pagal Kapitalo reikalavimų direktyvą²⁶ (KRD IV), priežiūros institucijos turi įvertinti konkrečių įstaigų riziką, kuri dar nepadengta arba nepakankamai padengta pagal KRR nustatytus privalomus prudencinius reikalavimus (dažnai vadinamus 1 ramsčio taisyklėmis), ir imtis priemonių, kad ji būtų padengta. Pagal esamą prudencinę sistemą visų pirma reikalaujama, kad priežiūros institucijos įvertintų ir nuspręstų, ar prudenciniu požiūriu bankų atidėjiniai yra pakankami ir sudaromi laiku. ECB lūkesčiams dėl NPE padengimo taikomi visi privalomi teisės aktai, įskaitant Reglamentą (ES) 2019/630 dėl NPE nuostolių minimalaus padengimo lygio.

5.1 ECB taikomos 2 ramsčio metodikos ir KRR (1 ramsčio) NPE prudencinės tvarkos tarpusavio ryšys

Yra trys pagrindiniai skirtumai tarp KRR 1 ramsčio NPE tvarkos ir ECB taikomos 2 ramsčio metodikos.

Pirma, pagal KRR 1 ramsčio NPE tvarką, visi bankai privalo automatiškai atlikti atskaitymą iš nuosavų lėšų, kai NPE nėra pakankamai padengtos atidėjiniais ar kitais koregavimais, o ECB priežiūriniai lūkesčiai dėl prudencinio padengimo

²⁴ Taip pat žr. 7 išnašą.

²⁵ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl prudencinių reikalavimų kredito įstaigoms ir investiciniams įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 176, 2013 6 27, p. 1)

²⁶ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų ir investicinių įmonių priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB (OL L 176, 2013 6 27, p. 338)

atidėjiniams pagal 2 ramsčio metodiką nėra teisiškai privalomi ir yra nustatomi pagal 3 pakopų sistemą. Visų pirma, paskelbti lūkesčiai 1) sudaro atspirties tašką priežiūriniam dialogui; 2) priklauso nuo kiekvieno atskiro atvejo įvertinimo, kuris išsamiai aptariamas priežiūrinio dialogo metu (įskaitant konkrečių banko aplinkybių analizę); 3) SREP ciklo metu pagal 2 ramsčio sistemą gali būti skirta priežiūros priemonė.

Antra, KRR 1 ramsčio NPE tvarka ir 2 ramsčio priežiūros metodika, taikoma naujoms ir seniau susikaupusioms NPL, šiek tiek skiriasi trukmės kalibravimu, t. y., pagal 2 ramsčio metodiką, neužtikrintoms ir užtikrintoms NPE atitinkamai taikomi 2 ir 7 metų išlaikymo trukmės terminai, o, pagal 1 ramsčio tvarką, neužtikrintoms, kitu nei nekilnojamoju turtu užtikrintoms ir nekilnojamoju turtu užtikrintoms NPE atitinkamai taikomi 3, 7 ir 9 metų terminai. Be to, skiriasi ir būdai, taikomi siekiant atitinkamų koregavimų pagal ECB 2 ramsčio metodiką ir siekiant 100 % padengimo pagal 1 ramsčio sistemą.

2 lentelė

Kalibravimo pagal KRR 1 ramsčio NPE tvarką ir Priedo rekomendacijas palyginimas

NPE statuso trukmė	Neužtikrinta dalis		Užtikrinta dalis		
	KRR 1 ramsčio NPE tvarka	ECB 2 ramsčio (Priedo) rekomendacijos	KRR 1 ramsčio NPE tvarka		ECB 2 ramsčio (Priedo) rekomendacijos
			Kitu nei nekilnojamoju turtu užtikrintos NPE	Nekilnojamoju turtu užtikrintos NPE	
Daugiau nei 1 metai	-	-	-	-	-
Daugiau nei 2 metai	35 %	100 %	-	-	-
Daugiau nei 3 metai	100 %	100 %	25 %	25 %	40 %
Daugiau nei 4 metai	100 %	100 %	35 %	35 %	55 %
Daugiau nei 5 metai	100 %	100 %	55 %	55 %	70 %
Daugiau nei 6 metai	100 %	100 %	80 %	70 %	85 %
Daugiau nei 7 metai	100 %	100 %	100 %	80 %	100 %
Daugiau nei 8 metai	100 %	100 %	100 %	85 %	100 %
Daugiau nei 9 metai	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Pastaba: 1 ramsčio tvarka skiriasi nuo Priede išdėstytų rekomendacijų tuo, kad skirtingai vertinamos NPE dalys, kurios yra garantuotos ar apdraustos oficialios eksporto kreditų agentūros, netaikant padengimo reikalavimo iki sueinant daugiau kaip 7 metams nuo tada, kai priskirtas NPE statusas, o pagal 2 ramsčių naujoms NPE taikomas linijinis būdas.

Trečia, labai skiriasi taikymo sritis: 1 ramsčio NPE tvarka taikoma tik toms NPE, kurios susidarys dėl naujų paskolų, suteiktų nuo 2019 m. balandžio 26 d. Ji netaikoma i) jau susikaupusioms NPE ir ii) visoms bankų balansuose esamoms veiksnoms paskoloms, kurios suteiktos iki 2019 m. balandžio 26 d. ir kurios gali tapti neveiksnios ateityje. Šis taikymo srities skirtumas yra itin svarbus vertinant laiką, kurio bankams reikia norint pertvarkyti esamus veiksnų pozicijų portfelius, kuriuos per tą laiką galėtų paveikti makroekonominiai sukrėtimai, padarydami neigiamas

įtakos veiksmų pozicijų, atsiradusių iki 2019 m. balandžio 26 d., kredito kokybei. Todėl priežiūros institucijoms reikia turėti priemonių kovai su galima rizika.

Kelerius metus nepakankamo NPE padengimo atidėjimais klausimui 1 ramsčio NPE tvarka nebus taikoma. Pagrindinė priemonė, kuri bus taikoma šiuo tarpiniu laikotarpiu, kol daugumai pozicijų bus pradėta taikyti KRR 1 ramsčio NPE tvarka, ir toliau bus ECB priežiūriniai lūkesčiai dėl prudenčinio NPE padengimo atidėjimais pagal 2 ramsčio metodiką²⁷. Tačiau laikui bėgant būsimų potencialių NPE, kurios susidarys iš veiksmų pozicijų, atsiradusių nuo 2019 m. balandžio 26 d., kurioms bus taikoma ir KRR 1 ramsčio NPE tvarka, ir ECB NPL rekomendacinio dokumento priedas, dalis padidės²⁸. Taigi, kurį laiką abi tvarkos persidengs (žr. 2 pav.) ir šį klausimą būtina išspręsti.

2 paveikslas

2 ramsčio NPE padengimo metodikos ir 1 ramsčio NPE tvarkos dabartinė taikymo sritis

2018 m. balandžio 1 d. arba vėliau prie NPE priskirtos pozicijos	Pozicijos atsiradimo diena: 2019 m. balandžio 26 d. arba vėliau	1 ramstis – prudenčinės priemonės	2 ramstis – NPL rekom. dokumento priedas
	Pozicijos atsiradimo diena: iki 2019 m. balandžio 26 d.		
Iki 2018 m. balandžio 1 d. prie NPE priskirtos pozicijos			2 ramstis – NPE sanaupos (ECB pranešimas spaudai)

Įvertinęs naujoms NPE ECB taikomas 2 ramsčio metodikos ir NPE taikomų naujų 1 ramsčio prudenčinų reikalavimų sąveiką, ECB padarė išvadą, kad reikia koreguoti ECB NPL rekomendacinio dokumento priedo nuostatas dėl naujų NPE. ECB priežiūros politikos NPL klausimu pakeitimai aprašyti toliau. Kitų pakeitimų nenumatoma.

5.2 ECB 2 ramsčio metodikos naujų NPL atžvilgiu pakeitimai

ECB priežiūriniai lūkesčiai dėl naujų NPE, pagal Priede išdėstytą 2 ramsčio metodiką, bus taikomi tik toms pozicijoms, kurioms netaikoma 1 ramsčio tvarka, t. y. NPE, atsirandančioms iš paskolų, suteiktų iki 2019 m. balandžio 26 d.; NPE, atsirandančioms iš paskolų, suteiktų nuo 2019 m. balandžio 26 d. (žr. 3 pav.), iš

²⁷ Kaip paskelbta 2018 m. liepos mėn. pranešime spaudai (dėl NPE sanauų) ir 2018 m. kovo mėn. priede (dėl naujų NPE).

²⁸ Teoriškai ši taisyklių dėl visiško padengimo sutaptis anksčiausiai galėtų susidaryti 2022 m. (dėl neužtikrintų pozicijų) ir 2026 m. (2028 m.) dėl užtikrintų pozicijų (nekilnojamoju turtu užtikrintų pozicijų).

esmės bus taikoma tik 1 ramsčio tvarka. Tačiau ECB vis dar galės taikyti 2 ramsčio priemones, jeigu tai bus tikrai būtina atsižvelgus į konkrečias aplinkybes.

3 paveikslas

2 ramsčio NPE padengimo metodikos ir 1 ramsčio NPE tvarkos pakoreguota taikymo sritis

2018 m. balandžio 1 d. arba vėliau prieš NPE priskirtos pozicijos	Pozicijos atsiradimo diena: 2019 m. balandžio 26 d. arba vėliau	1 ramstis – prudencinės priemonės	<i>Sutapties nėra</i>
	Pozicijos atsiradimo diena: iki 2019 m. balandžio 26 d.	2 ramstis – NPL rekom. dokumento priedas	
Iki 2018 m. balandžio 1 d. prieš NPE priskirtos pozicijos		2 ramstis – NPE sanaupos (ECB pranešimas spaudai)	

Kad šios dvi sistemos labiau derėtų tarpusavyje ir bankams būtų supaprastintas ataskaitų teikimas, NPE, atsirandančioms dėl paskolų, suteiktų iki 2019 m. balandžio 26 d., dabar nustatyti 2 ir 7 metų terminai bus atitinkamai pakeisti 3, 7 ir 9 metų terminais, kad jie derėtų su 1 ramsčio sistemoje nustatytais terminais. Konkrečiau, 3, 7 ir 9 metų išlaikymo trukmė turėtų būti atitinkamai taikoma neužtikrintoms, kitu nei nekilnojamoju turtu užtikrintoms ir nekilnojamoju turtu užtikrintoms NPE, kurios patenka į Priedo taikymo sritį, numatant įgyvendinimo visa apimtimi (t. y. 100 % padengimo) būdus, atitinkančius 1 ramsčio sistemą.

Galiausiai buvo atsisakyta taikyti linijinį būdą pereinant prie visiško įgyvendinimo toms NPE dalims, kurios garantuotos ar apdraustos oficialios eksporto kreditų agentūros: pagal 1 ramsčio tvarką, toms NPE, kurių išlaikymo trukmė yra trumpesnė nei 7 metai, priežiūriniai lūkesčiai dėl padengimo nėra nustatyti, o lūkestis dėl 100 % padengimo taikomas tik toms eksporto kreditų pozicijoms, kurioms NPE statusas priskirtas prieš daugiau kaip 7 metus.

Visi kiti aspektai dėl naujoms NPE pagal 2 ramsčio metodiką taikomos tvarkos yra tokie, kokie aprašyti Priede. Kad nekiltų abejonių, pabrėžiame, kad, vertinant nukrypimus nuo priežiūrinių lūkesčių dėl NPE padengimo pagal 2 ramsčio metodiką, vis tiek bus atsižvelgiama į konkrečias aplinkybes, dėl kurių taikyti priežiūrinius lūkesčius dėl prudencinio padengimo atidėjiniais konkrečiam portfeliui ir (arba) pozicijai būtų netikslinga²⁹.

²⁹ Todėl 2 ramsčio metodika ir 1 ramsčio tvarka skiriasi restruktūrizuotų pozicijų atžvilgiu, nes pirmą kartą restruktūrizavus NPE lūkesčiai dėl padengimo nebūtinai išliks nepakitę papildomus vienus metus. Taip yra todėl, kad NPE, kurioms taikytos restruktūrizavimo priemonės pagal 2 ramsčio metodiką, yra vertinamos atsižvelgiant į konkrečias banko aplinkybes.

5.3 Priežiūriniai lūkesčiai dėl NPE sankaujų nesikeičia

Kad nekiltų abejonių, pabrėžiame, kad priežiūriniai lūkesčiai dėl NPE sankaujų (t. y. pozicijų, kurios priskirtos prie NPE kategorijos iki 2018 m. kovo 31 d.) nesikeičia ir yra taikomas tas pats atskaitos taškas: 2 ir 7 metų išlaikymo trukmės terminai atitinkamai neužtikrintoms ir užtikrintoms NPE, atsižvelgiant į priežiūrinės rekomendacijos dėl padengimo ir laipsniško įgyvendinimo būdus, išdėstyti SREP pranešimuose³⁰. Šiuo metu spartus NPE sankaujų mažinimas turėtų būti svarbiausias prioritetas siekiant užtikrinti, kad bankų balansai būtų išvalyti iki to laiko, kol ekonominės sąlygos taps mažiau palankios. Vertinant visas svarbias įstaigas, 2018 m. pabaigoje apie 50 % NPL sudarė paskolos, pradelstos daugiau kaip 1 metus, ir apie 19 % sudarė paskolos, pradelstos daugiau kaip 5 metus. Vertinant didelį NPL portfelį turinčius bankus, 2018 m. pabaigoje 52 % NPL sudarė paskolos, pradelstos daugiau kaip 2 metus, ir apie 30 % sudarė paskolos, pradelstos daugiau kaip 5 metus.

5.4 Pakoreguotos NPE padengimo metodikos santrauka

Pagal pirmiau aprašytus koregavimus, NPE suklasifikuotos į tris grupes pagal i) pozicijų atsiradimo datą ir ii) priskyrimo prie NPE kategorijos datą. Visoms naujoms NPE, neatsižvelgiant į pozicijų atsiradimo datą, taikomas toks pats padengimo tvarkaraštis ir užtikrintų pozicijų suskirstymas; joms taikoma tokia pati tvarka, kokia taikoma bet kokioms NPE dalims, garantuotoms ar apdraustoms oficialios eksperto kreditų agentūros. Dėl to ataskaitos dėl naujų NPE bus paprastesnės. Priežiūriniai lūkesčiai dėl NPE sankaujų padengimo (apibrėžti pagal 4 skirsnyje aprašytą metodiką ir bankams paskelbti per 2018 m. SREP ciklą) nesikeičia.

Vertindamas tiek NPE sankaujas, tiek naujas NPE, kurioms taikomi priežiūriniai lūkesčiai dėl padengimo pagal 2 ramstį, ECB atsižvelgs į konkrečias aplinkybes, dėl kurių taikyti priežiūrinius lūkesčius dėl prudencinio padengimo atidėjimais konkrečiam portfeliui ir (arba) pozicijai gali būti netikslinga. Konkrečiau, tais atvejais, kai einamieji reguliarūs pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimai, atsižvelgiant į oficialią informaciją apie skolininko pinigų srautus, patvirtina, kad visa NPE suma bus grąžinta, gali būti svarstoma galimybė tokioms NPE taikyti priežiūrinių lūkesčių dėl padengimo išimtis. Daugiausia dėmesio bus skiriama tam, ar skolininkas įrodė esantis pajėgus laikytis po restruktūrizavimo taikomų (tvaraus restruktūrizavimo sprendimo) sąlygų ir (arba) yra tikimasi, kad jis galės grąžinti visą likusią skolą. Tai neturėtų iškraipyti bankų motyvacijos sunkumus patiriantiems gyvybingiems skolininkams siūlyti restruktūrizavimo sprendimus ir turėtų skatinti taikyti tvarius restruktūrizavimo sprendimus. Be to, vertinant tiek NPE sankaujas, tiek naujas NPE, bus atsižvelgiama ir į konkrečias aplinkybes, kai, kartu taikant priežiūrinius lūkesčius dėl padengimo ir 1 ramsčio kapitalo reikalavimus kredito rizikai padengti, gauta suma yra didesnė nei 100 % dengiamos pozicijos. Daugiau informacijos ir galimų išimčių

³⁰ Bankų atidėjimams prudenciniais tikslais ir atidėjimams naujų NPE dengimui sudaryti bus naudojamos tos pačios priemonės, kurios aprašytos Priede (išsamiau apie tai – ECB NPL rekomendacinio dokumento priede).

taikymo kriterijai, taip pat ataskaitų formos bei instrukcijos bankams bus pateikti iki 2019 m. pabaigos.

4 paveiksle pateikiama trims skirtingoms NPE grupėms taikomos metodikos apžvalga, o 3 lentelėje nurodyti pakoreguoti lūkesčiai dėl į pakoreguotą Priedo taikymo sritį patenkančių naujų NPE (t. y. iki 2019 m. balandžio 26 d. atsiradusių pozicijų, kurios priskirtos prie NPE kategorijos nuo 2018 m. balandžio 1 d.) padengimo.

4 paveikslas

Priežiūros ir reguliavimo metodikų NPE padengimo klausimu apžvalga

2018 m. balandžio 1 d. arba vėliau prie NPE priskirtos pozicijos	Pozicijos atsiradimo diena: 2019 m. balandžio 26 d. arba vėliau	1 ramstis – prudenčinės priemonės 3 / 7 / 9 metai Progresinis perėjimas prie 100 % padengimo KRR	2 ramščio priemonės NPE mažinimo strategijos, ataskaitos ir pan.	* Spec. tvarka (atitinkanti 1 ramstį) į Priedo 2 ramščio taikymo sritį patenkančioms eksporto kreditams
	Pozicijos atsiradimo diena: iki 2019 m. balandžio 26 d.	2 ramstis – Priedas* 3 / 7 / 9 metai Progresinis perėjimas prie 100 % padengimo Priedo išimtis		
Iki 2018 m. balandžio 1 d. prie NPE priskirtos pozicijos		2 ramstis – NPE sankaupos (ECB pranešimas spaudai) 2 / 7 metai Progresinis būdas netaikomas Priedo išimtis		

3 lentelė

Pakoreguotas naujų NPE, patenkančių į Priedo taikymo sritį, padengimui taikomų lūkesčių tvarkaraštis

NPE statuso trukmė	Neužtikrinta dalis		Užtikrinta dalis	
	2 ramstis – Priedas (pakoreguotas tvarkaraštis)	2 ramstis – Priedas (pakoreguotas tvarkaraštis)		
		Kitu nei nekilnojamoju turtu užtikrintos pozicijos	Nekilnojamoju turtu užtikrintos pozicijos	
Daugiau nei 1 metai	-	-	-	
Daugiau nei 2 metai	35 %	-	-	
Daugiau nei 3 metai	100 %	25 %	25 %	
Daugiau nei 4 metai	100 %	35 %	35 %	
Daugiau nei 5 metai	100 %	55 %	55 %	
Daugiau nei 6 metai	100 %	80 %	70 %	
Daugiau nei 7 metai	100 %	100 %	80 %	
Daugiau nei 8 metai	100 %	100 %	85 %	
Daugiau nei 9 metai	100 %	100 %	100 %	

Pastaba: toms NPE dalims, kurios yra garantuotos ar apdraustos oficialios eksporto kreditų agentūros, padengimo lūkesčiai netaikomi iki tol, kol sueis daugiau kaip 7 metai nuo tada, kai joms priskirtas NPE statusas.

© Europos Centrinis Bankas, 2019 m.

Adresas 60640 Frankfurtas prie Maino, Vokietija
Telefonas +49 69 1344 0
Svetainė www.bankingsupervision.europa.eu

Visos teisės saugomos. Leidžiama perspausdinti švietimo ir nekomerciniais tikslais, jei nurodomas šaltinis.

Terminai ir santrumpų paaiškinimai pateikiami [BPM glosarijuje](#) (anglų k.).